

Presentació Màster de Millora dels Ensenyaments d'Educació Infantil i Primària UOC - UVic-UCC Universitat de Vic

Honorables Consellers i Patrons de la UOC,
Rector,
Autoritats,
Amigues i amics,

Si aneu al diccionari, trobareu que les definicions d'**aprendre i ensenyar** són certament molt completes, però també excessivament unidireccionals.

Tothom que ha estat alumne i, sobretot, docent sap que només quan l'educació esdevé bidireccional funciona. Només aleshores deixa de ser estàtica, només aleshores transcendeix i esdevé decisiva.

D'aquí ve que sigui tan important, i disculpeu l'embarbussament,

que els alumnes aprenguin a aprendre, que els docents ensenyin a aprendre, que els futurs mestres aprenguin a ensenyar i que les universitats ensenyin a ensenyar. No se m'acut un repte més decisiu per al futur d'un país.

No sóc gens original, però sí coherent amb la trajectòria de la UOC, perquè aquesta ha estat una de les seves constants, un dels seus compromisos des de la seva creació, amb aquell curs pilot del **segon cicle de Psicopedagogia**, ara fa vint-i-un anys, fins a l'**actual implicació en el moviment Escola Nova 21**, en què s'apleguen desenes d'escoles i instituts.

La UOC ha contribuït decisivament a la formació de milers de mestres i professors. I això ho hem fet gràcies a un **model educatiu propi**, a una **metodologia innovadora** i en constant revisió, aportant la nostra personalitat més enllà de la plataforma

tecnològica i amb una **política d'aliances** amb altres agents actius del nostre sistema.

Algú afegirà «i virtual». I sí, també virtual, ja que la UOC va néixer per a superar les barreres del «temps» i de l'«espai», gràcies a l'aleshores **nova** internet.

Però no ens equivoquem.

La virtualitat és un tret diferenciador amb una gran potencialitat per a facilitar l'accessibilitat, l'equitat i la proximitat, però és principalment un mitjà per a una metodologia, per a un model i per a una missió; una metodologia i un model que no s'esgoten en la tecnologia disponible per a tothom qui la vulgui tenir. És la metodologia, el model i la missió el que ens defineix.

Entre altres coses en què l'activitat acadèmica se centra entorn del procés d'aprenentatge i en què el professor deixa la funció d'intermediació entre el coneixement i l'estudiant i es converteix en coordinador d'un equip de persones que tenen la missió de facilitar l'aprenentatge de l'estudiant. I aquí és on la tecnologia té un paper important. No per ella mateixa, sinó integrada en l'estratègia d'aprenentatge que han dissenyat els acadèmics de la UOC.

Tan fàcil i tan difícil!

Per això avui estem tan satisfets d'engegar, juntament amb la Universitat de Vic, un màster que dona continuïtat a aquest compromís, que exemplifica la potencialitat de la col·laboració dins del sistema universitari català i que fa sintonitzar les demandes pròpies del segle XXI amb les prioritats de l'agenda política, per mitjà de la implicació dels departaments d'Ensenyament i d'Empresa i Coneixement del Govern català.

Aquest màster neix per a incidir en la carrera professional dels mestres i en la qualitat de l'educació. Neix amb la voluntat de **millorar com ensenyem a ensenyar** en les etapes formatives inicials.

Però també aspira a ser un esperó, un exemple que superi el seu caràcter pilot per a projectar-se a la resta del sistema que ja fa temps que treballa en aquesta direcció, tant el màster de Formació del Professorat de Secundària com amb el programa de Millora i Innovació en la Formació de Mestres (MIF).

Perquè els enfocaments centrats en l'estudiant, en el respecte per les diferències, en el treball globalitzat o en l'avaluació contínua, són aplicables a tot procés d'aprenentatge.

Perquè la combinació del coneixement acadèmic, de l'experiència professional i de les bones pràctiques ja contrastades són fórmules pertinents i necessàries des de la llar d'infants fins a la universitat, passant per l'escola i l'institut.

Estareu amb mi que no aprenem a caminar llegint i estudiant un llibre sobre com es camina i, per altra banda, no és qüestió que **des-genialitzem** potencials genis per mitjà de l'educació i la convenció.

La qualitat del sistema educatiu és un repte decisiu, però no és l'únic. A les portes de la 4a. revolució industrial, que pot canviar el paradigma del treball, tal com s'ha analitzat enguany en el Fòrum Econòmic de Davos, amb universitats com les nostres que fan recerca capdavantera en robòtica, fabricació 3D, ciència de dades (*Big Data*) o economia circular, i amb investigadors dels àmbits de les ciències socials que fan recerca en els potencials efectes d'aquesta revolució, ens hem de preguntar quina formació necessitaran els ciutadans que hauran de construir la societat a què aquesta revolució doni lloc.

Encara avui hi ha qui parla de la societat del coneixement com si n'hi pogués haver una altra. Internet és aquí i els mòbils també, i tots dos hi són per quedar-s'hi.

Permeteu-me que us comenti un estudi de la Universitat de Cambridge que en el seu moment em va fer pensar.

Es va fer un qüestionari de personalitat amb 100 preguntes a 86.000 persones, i als seus familiars i amics un breu qüestionari amb 10 preguntes sobre el que pensaven d'elles.

Es demanava accés a les pàgines del perfil de Facebook de les persones estudiades.

Es va construir un model computacional que podia fer prediccions basant-se en els *likes* dels subjectes. Estudiant 10 *likes* el model podia estimar la personalitat d'un individu millor que no pas els seus companys de feina. Amb 70 *likes*, l'algoritme era capaç d'avaluar una persona millor que no pas el seu company de pis o un amic. Amb 150 *likes* el model superava els familiars i, el que em va semblar especialment interessant, amb 300 *likes* podia predir la personalitat de l'individu millor que no pas la seva parella.

Com he dit abans, Internet és aquí, i amb ell les dades massives (*Big Data*) **també!** Ningú els ha votat perquè hi siguin. Ara tot el que podeu fer els polítics és gestionar-les de la millor manera possible. De fet és així com es van imposant les tecnologies al llarg de la història i com van canviant la societat.

Per tant, la pregunta que em sembla que ens hauríem de formular és:

*¿quines eines hem de donar als joves que eduquem,
perquè reaccionin NO com nosaltres ho fariem, sinó
perquè puguin viure i crear en el món en què tots*

*aquest
canvis tecnològics i els seus efectes socials ja siguin
 presents?*

Avui, amb aquest nou màster, fem un pas més en la bona direcció, conscients que els estudiants i professors universitaris de demà són els alumnes d'infantil i primària d'avui i que, com hem dit, hauran d'afrontar molts altres reptes que avui ni tan sols coneixem.

Aprendre i ensenyar.

No hi ha millor tria.

Moltes gràcies.
Josep A. Planell